

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 21. februar 2008 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2008

Formål

Stillasbyggerfaget skal bidra til bygging av stillaser og arbeidsplattformer til yrkesutøvere innen landbasert byggenæring, industri og installasjoner offshore. Faget skal være med på å sikre samfunnets krav om en effektiv og sikker arbeidsplass.

Opplæringen skal bidra til å utvikle kompetanse om rigging, stropping og sikring av arbeidstakere med tau og liner. Den skal også bidra til å fremme kreativitet, gode arbeidsvaner og evne til kommunikasjon med kunder, kollegaer og andre samarbeidspartnere.

Opplæringen skal legge vekt på å utvikle felleskap og bransjeforståelse og på helse, miljø og sikkerhet.

Fullført og bestått opplæring fører fram til fagbrev. Yrkestittel er stillasbygger.

Struktur

Stillasbyggerfaget består av tre hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

Årstrinn	Hovedområder		
Vg3 / opplæring i bedrift	Stillas for bygg og anlegg	Stillas for industri og offshore	Bransjelære

Hovedområder

Hovedområdet handler om bygging av stillas og arbeidsplattformer for byggenæringen. Det omfatter også stillastildekking. Beregninger av forankringer og trykk i bakken står sentralt. Hovedområdet omfatter planlegging, dokumentasjon og kvalitetssikring. Bruk av verktøy, materialer og sikring av arbeidet i høyden inngår. Kildesortering og håndtering av avfall inngår også.

Hovedområdet handler om stillasbygging for industri og offshore. Det omfatter også bygging av frittstående og fritthengende stillas og systemstillas. Styrkeberegninger, rigging, stropping og dirigering av kran inngår også. Sikkert arbeid i høyden og tilkomstteknikk står sentralt.

Hovedområdet handler om helse, miljø og sikkerhet ved arbeid med stillas. Kunnskap om ulike stillastyper, rør og koblinger og oppheng inngår også. Videre omfatter det yrkesetikk, fagets historie og plass i samfunnet. I hovedområdet inngår også tegning og arbeidsbeskrivelser.

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I stillasbyggerfaget forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i stillasbyggerfaget innebærer å kommunisere med ulike samarbeidspartnere. Det innebærer også å kunne dokumentere arbeidsprosessene fram til det ferdige produktet. I tillegg vil det si å kunne diskutere og vurdere faglige løsninger og arbeidsprosesser.

Å kunne lese i stillasbyggerfaget innebærer å finne fram i relevant faglitteratur, regelverk og standarder. Det innebærer også å forstå innholdet i og bruke spesifikasjoner, monteringsanvisninger, tegninger, produktbeskrivelser og arbeidsbeskrivelser.

Å kunne regne i stillasbyggerfaget innebærer å gjøre beregninger knyttet til arbeidsprosessene, blant annet av økonomien ved ressursbruk og metodevalg. Videre vil det si å kunne gjennomføre målinger, beregninger, tilpassinger og registreringer i henhold til tegninger, skjemaer og standarder.

Å kunne bruke digitale verktøy i stillasbyggerfaget innebærer å bruke digitale verktøy i forbindelse med planlegging, produksjon, dokumentasjon, kvalitetssikring og kommunikasjon. Det innebærer også bruk av slike verktøy til måling, beregning og tegning.

Kompetansemål

Stillas for bygg og anlegg

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere arbeidet
- montere ulike typer stillas for bygg og anlegg
- beregne vindkrefter og dimensjonere for tildekket og udekket stillas
- velge egnede materialer og verktøy
- beregne og dokumentere hvilke belastninger stillaset kan utsettes for
- bruke ulike teknikker for sikring av arbeid i høyden
- utføre arbeidet i henhold til gjeldende regelverk for montering av stillas
- utføre kildesortering og håndtering av avfall etter gjeldende regelverk

Stillas for industri og offshore

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- montere frittstående og fritthengende stillas og systemstillas for industri og offshore
- beregne dimensjonering av hengestillas
- håndtere hydrauliske arbeidsplattformer
- rigge, stroppe og dirigere kraner
- utføre tilkomst ved klatring, taubytte og kameratredning
- arbeide i tråd med ergonomiske prinsipper

Bransjelære

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- gjøre rede for fagets historiske utvikling og plass i samfunnet
- gjøre rede for innholdet i relevant nasjonalt og internasjonalt regelverk som gjelder kundens rettigheter og plikter, herunder regler om klageadgang
- utføre arbeidet i henhold til gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet
- drøfte betydningen av samhandling på arbeidsplassen
- utføre arbeidet i tråd med ergonomiske prinsipper
- lese og bruke tegninger og arbeidsbeskrivelser
- gjøre rede for ulike stillastyper
- gjøre rede for bruk av rør og koblinger ved montering av stillas
- gjøre rede for ulike typer oppheng
- drøfte yrkesetiske retningslinjer

Vurdering

vg3 stillasbyggerfaget

Bestemmelser for sluttvurdering:

Hovedområder	Ordning
Stillas for bygg og anlegg	Alle skal opp til fagprøven, som normalt skal gjennomføres innenfor en tidsramme på fem virkedager. Alle kandidater som ikke har fulgt normalt opplæringsløp, må ha bestått eksamen på Vg3-nivå i lærefaget. Eksamen utarbeides sentralt og sensureres lokalt.
Stillas for industri og offshore	
Bransjelære	

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.